

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної служби
статистики

25 липня 2022 р. № 210

(зі змінами, затвердженими
наказом Державної служби
статистики

30 грудня 2022 р. № 454)

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО
СТАТИСТИЧНОГО СПОСТЕРЕЖЕННЯ
"РЕГІОНАЛЬНІ РАХУНКИ"**

Державна служба статистики України

Відповідальний за підготовку – директор департаменту статистики національних рахунків Державної служби статистики України Нікітіна І. М.

Методологічні положення державного статистичного спостереження "Регіональні рахунки" (далі – Методологічні положення) містять основні положення й опис методів, які використовуються при проведенні державного статистичного спостереження із зазначеного питання.

Методологічні положення підготували працівники відділу регіональних рахунків департаменту статистики національних рахунків Держстату.

Методологічні положення призначені для використання фахівцями Державної служби статистики України, а також можуть бути корисними для інших зацікавлених користувачів.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Держстату (протокол від 20 травня 2022 № КПУМ/13-22), зі змінами, схваленими Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протокол від 09 грудня № КПУМ/30-22).

Держстат
адреса: вул. Шота Руставелі 3, Київ, 01601
<http://www.ukrstat.gov.ua>
телефон: (044) 287-24-22
адреса електронної пошти: office@ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Вступ.....	5
II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються.....	7
III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження	8
IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження	8
V. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження	10
1. Обробка й аналіз інформації, яка використовується в розрахунку.....	10
2. Розрахунок валового регіонального продукту (ВРП)	11
3. Визначення доходів та витрат населення.....	11
4. Формування окремих складових ВРП	13
VI. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційної статистичної інформації статистичного спостереження	13
VII. Поширення результатів статистичного спостереження.....	15
VIII. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження...	16
IX. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні).....	17
Додатки:	
Додаток 1 " Показники, що поширюються за результатами ДСС "Регіональні рахунки"	19
Додаток 2 "Джерела інформації для проведення розрахунків показників регіональних рахунків".....	22
Додаток 3 "Таблиця доходів та витрат населення".....	26
Список використаних джерел.....	27

Скорочення та умовні позначення

ВВП	– валовий внутрішній продукт;
ВРП	– валовий регіональний продукт;
ВДВ	– валова додана вартість;
ВЕД	– вид економічної діяльності;
ВНОК	– валове нагромадження основного капіталу;
ДГ	– домашні господарства;
ДСС, статистичне спостереження	– державне статистичне спостереження;
ЗДУ	– загальне державне управління;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності;
КІСЕ	– Класифікація інституційних секторів економіки;
КАТОТТГ	– Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад;
НБУ	– Національний банк України;
НКООДГ	– некомерційні організації, що обслуговують домашні господарства;
НФК	– нефінансові корпорації;
ООН	– Організація Об'єднаних Націй;
ПС	– проміжне споживання;
ТОД	– територіальні органи Держстату;
УОПФП	– умовно обчислена оплата послуг фінансових посередників;
ФК	– фінансові корпорації;
ЄС	– Європейський Союз.

I. Вступ

1. Метою проведення ДСС "Регіональні рахунки" є формування інформації щодо ВРП виробничим методом та його окремих складових за витратами, ВДВ по регіонах за видами економічної діяльності, доходів і витрат населення по регіонах для економічного аналізу та побудови прогнозів соціально-економічного розвитку регіонів.

Користувачами даних статистичного спостереження можуть бути органи державної влади та місцевого самоврядування, науковці та дослідники, засоби масової інформації, міжнародні організації, підприємства (організації), фізичні особи.

2. При розробці Методологічних положень ураховані положення міжнародних стандартів Системи національних рахунків ООН 2008 року [7] та Регламенту (ЄС) від 21 травня 2013 року № 549/2013 Європейського Парламенту і Ради щодо Європейської системи національних та регіональних рахунків 2010 року [8], Регламенту Комісії (ЄС) № 715/2010 від 10 серпня 2010 року про внесення змін до Регламенту Ради (ЄС) № 2223/96 щодо адаптації після перегляду статистичної класифікації економічної діяльності NACE Revision 2 та статистичної класифікації продукції за видами діяльності (CРА) у національні рахунки [9], Регламенту Комісії (ЄС) 2016/2304 від 19 грудня 2016 року про умови, структуру, періодичність та показники оцінки звітів про якість даних, що передаються відповідно до Регламенту (ЄС) № 549/2013 Європейського Парламенту та Ради від 20 грудня 2016 року [9], методологічні документи Держстату зі статистики національних рахунків [11-15].

3. Статистичне спостереження проводиться відповідно до статті 10 Закону України "Про офіційну статистику" [1] та відповідає зобов'язанням України щодо імплементації статті 355 Глави 5 "Статистика" розділу V Угоди про асоціацію з ЄС у частині питань щодо надання вчасних та надійних даних, які можна порівняти на міжнародному рівні.

4. Статистичне спостереження проводиться на державному рівні в цілому по регіонах з річною періодичністю.

5. Для цілей цих Методологічних положень терміни та кодові значення показників (додаток 1) вживаються відповідно до міжнародних стандартів Системи національних рахунків ООН 2008 року [7], Європейської системи національних та регіональних рахунків 2010 року [8], Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження "Річні

національні рахунки" [11], Методологічних положень розрахунку ВРП [12], Методологічних положень розрахунку ВРП [13], а також у такому значенні:

1) індекс фізичного обсягу ВРП – це зведений індекс валових доданих вартостей регіону за видами економічної діяльності з урахуванням податків за виключенням субсидій на продукти;

2) ВРП (В.1*g), наявний дохід населення та витрати населення в розрахунку на одну особу наявного населення, є співвідношенням значень показників до сум наявного населення регіонів, де наявним населенням є чисельність осіб, які на момент реєстрації перебувають на території певного населеного пункту, незалежно від місця їхнього проживання;

3) ВРП (В.1*g) у розрахунку на одного зайнятого є співвідношенням значення показника до суми зайнятого населення регіонів, де зайнятими вважаються особи у віці 15–70 років, які працювали за наймом за винагороду, самостійно, в окремих громадян або на власному (сімейному) підприємстві; працювали безкоштовно на підприємстві, у бізнесі, що належить будь-кому із членів домогосподарства, або в особистому селянському господарстві з метою реалізації продукції, виробленої внаслідок цієї діяльності;

4) доходи населення (номінальні доходи) – це сума грошових коштів і матеріальних благ (заробітна плата (D.11), прибуток та змішаний дохід (B.2n, B.3n), одержані доходи від власності (D.4r), соціальні допомоги (D.62r), соціальні трансферти в натурі (D.63r) та інші поточні трансферти (D.7r)), яка спрямована на підтримку фізичного, морального, економічного та інтелектуального станів людини й на задоволення її потреб;

5) наявний дохід (В6.n) – це номінальні доходи за вирахуванням податків та інших обов'язкових платежів, тобто кошти, що їх використовує населення на споживання й заощадження;

6) реальний наявний дохід – це номінальний наявний дохід з урахуванням цінового фактору;

7) витрати населення включають витрати на придбання товарів та послуг (P.41), сплачені доходи від власності (D.4p), поточні податки на доходи, майно та інші сплачені поточні трансферти (D.7p);

8) заощадження (В8.n) – частина доходів населення, яка не витрачається на споживання і призначена для забезпечення потреб у майбутньому. Приріст заощаджень може мати як додатне, так і від'ємне значення.

Заощадження складаються з нефінансових та фінансових активів;

9) кінцеві споживчі витрати (P.3) сектору домашніх господарств (S.14) складаються з витрат інституційних секторів домашніх господарств, некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства, та загального державного управління на придбання товарів та послуг для задоволення індивідуальних (P.31) і колективних (P.32) потреб.

II. Загальна характеристика явища, що вивчається, та показники, що поширюються

1. ДСС “Регіональні рахунки” відображають процеси створення ВРП виробничим методом, окремих його показників за категоріями доходу, категоріями кінцевого використання та доходів і витрат населення.

2. Для відстеження вищенаведених процесів у межах ДСС формуються такі показники: ВРП, ВРП у розрахунку на одну особу, ВРП у розрахунку на одного зайнятого, випуск, ВДВ, податки на продукти за виключенням субсидій на продукти, ВНОК, оплата праці найманих працівників, індекси фізичного обсягу ВРП та ВРП у розрахунку на одну особу, індекси фізичного обсягу випуску, ВДВ, податків на продукти за виключенням субсидій на продукти, а також показники інституційного сектору домашніх господарств рахунків: утворення доходу, розподілу первинного доходу, вторинного розподілу доходу, використання наявного доходу тощо.

3. При проведенні ДСС використовуються статистичні класифікації КВЕД [16], КІСЕ [17], КАТОТТГ [18] та інші угруповання, які наведені в Методологічних положеннях розрахунку валового регіонального продукту [13].

4. Розрахунки складових ВРП виробничим методом, окремих складових категорій доходів та кінцевого використання визначаються на рівні 19 секцій КВЕД (секція U і розділ 98 секції T не входять у рамки виробничої діяльності за СНР) з використанням функціонального підходу, який передбачає узагальнення даних суб’єктів господарювання за однорідними видами діяльності.

5. Показники, що поширюються за результатами статистичного спостереження, та їх розрізи (деталізація) наведені в додатку 1 до цих Методологічних положень.

III. Об'єкт і одиниця статистичного спостереження

1. Об'єктом статистичного спостереження (цільовою сукупністю) є одиниці-резиденти, які здійснюють діяльність в межах економічної території країни (S.1 згідно з КІСЕ) та можуть мати доходи, отримані від одиниць-нерезидентів іншого світу (S.2).

2. Для проведення статистичного спостереження використовується комбінація статистичних методів, а саме результатів проведення інших ДСС та адміністративних даних.

3. Одиницею статистичного спостереження (статистичною одиницею) в розрахунках ВРП виробничим методом, за категоріями доходу та кінцевого використання є місцева одиниця виду економічної діяльності, а в доходах та витратах населення – інституційна одиниця.

IV. Джерела та методи отримання інформації статистичного спостереження

1. Для проведення ДСС "Регіональні рахунки" використовуються зведені дані за результатами ДСС, які отримуються у березні-червні року, наступного за звітним роком:

1) по Україні в цілому:

"Річні національні рахунки" – для визначення випуску, ПС, ВДВ, податків на продукти і субсидій на продукти, оплати праці найманих працівників, заробітної плати, ВНОК, прибутку та змішаного доходу, доходів від власності, соціальної допомоги та інших одержаних поточних трансфертів, придбання товарів та послуг, поточних податків на доходи, майно та інших сплачених поточних трансфертів, нагромадження нефінансових активів, приросту фінансових активів та показників окремих складових ВРП;

"Квартальні національні рахунки" (уточнена квартальна оцінка) – для визначення індексів фізичного обсягу ВРП та його складових для попереднього розрахунку;

2) по Україні в цілому та по регіонах:

"Структурні зміни в економіці України та її регіонів" – для розрахунку випуску та ПС сектору НФК, сектору ДГ, оплати праці найманих працівників

та ВНОК;

"Продаж і запаси товарів у торговій мережі", "Обстеження умов життя домогосподарств" – для розрахунку випуску сектору ДГ, придбання товарів та послуг;

"Чисельність та природний рух населення" – для розрахунку на одну особу показників ВРП, наявного доходу та витрат населення;

"Обстеження підприємств із питань статистики праці" – для розрахунку випуску сектору ЗДУ, заробітної плати та неринкових послуг сектору ЗДУ;

"Обстеження робочої сили" – для визначення обсягу економіки, яка безпосередньо не спостерігається, визначення ВРП і ВДВ у розрахунку на одного зайнятого та розрахунку показників сектору ДГ;

"Економічні рахунки сільського господарства", "Лісогосподарська діяльність" та "Рибогосподарська діяльність" – для розрахунку випуску, ПС і ВДВ сільського, лісового та рибного господарства (секція "А" КВЕД) у фактичних і постійних цінах, прибутку та змішаного доходу, доходів від власності (одержаних), придбання товарів та послуг, нагромадження нефінансових активів домашніх господарств;

"Показники короткотермінової статистики виробництва промислової продукції за видами", "Економічні показники короткотермінової статистики будівництва", "Діяльність підприємств наземного транспорту", "Діяльність підприємств водного транспорту", "Діяльність підприємств авіаційного транспорту", "Показники економічної діяльності підприємств сфери нефінансових послуг", "Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)", "Продаж і запаси товарів (продукції) в оптовій торгівлі", "Продаж і запаси товарів у торговій мережі" – для розрахунку випуску в постійних цінах, реального наявного доходу населення;

"Показники економічної діяльності підприємств сфери нефінансових послуг" – для розрахунку придбання товарів та послуг;

"Капітальні інвестиції" – для розрахунку випуску сектору ДГ та нагромадження нефінансових активів домашніх господарств.

2. Також використовуються адміністративні дані, отримані в електронній формі в терміни відповідно до укладених угод про взаємообмін інформаційними ресурсами:

1) Міністерства культури та інформаційної політики України – для розрахунку випуску сектору НКООДГ та соціальних трансфертів у натурі;

2) Національного банку України – для розрахунків випуску сектору ФК, доходу від власності, сплаченого, інших одержаних поточних трансфертів, приросту фінансових активів, позик, одержаних за виключенням погашених, внесків на соціальне страхування;

3) Державної казначейської служби України – для розрахунку випуску сектору ЗДУ, заробітної плати, соціальних допомог та інших одержаних поточних трансфертів, прибутку та змішаного доходу, поточних податків на доходи, майно тощо, колективних кінцевих споживчих витрат сектору ЗДУ, придбання товарів і послуг, сплаченого доходу від власності, нагромадження нефінансових активів;

4) Державної податкової служби України – для розрахунку випуску сектору НКОДГ, прибутку та змішаного доходу, поточних податків на доходи, майно та інших сплачених поточних трансфертів;

5) Пенсійного фонду України, Державного центру зайнятості, Фонду соціального страхування України – для розрахунку випуску сектору ЗДУ, соціальних допомог та інших одержаних поточних трансфертів, прибутку та змішаного доходу та індивідуальних кінцевих споживчих витрат;

3. Для отримання результатів ДСС Для використання у розрахунках ВРП адміністративні дані додатково розподіляються та групуються відповідно до статистичних класифікацій КВЕД [16] та КІСЕ [17], які застосовуються при розрахунку ВРП.

4. Джерела інформації із зазначенням переліку даних, що використовуються для складання регіональних рахунків, наведені в додатку 2 та методологічних положеннях Держстату [11-15].

V. Статистичні методи обробки й аналізу даних статистичного спостереження

1. Обробка й аналіз інформації, яка використовується в розрахунку

Обробка даних розрахунку починається з опрацювання стандартних процедур щодо інформації, отриманої за результатами ДСС, а також зведених даних, що надійшли з адміністративних джерел:

перевірка повноти інформації, отриманої для проведення розрахунку;

перевірка узгодженості інформації, отриманої з різних джерел;
перевірка результатів розрахунку з точки зору відповідності показникам попереднього року;

узгодження даних регіональних рахунків з показниками національних рахунків для забезпечення належної якості статистичних даних.

2. Розрахунок валового регіонального продукту (ВРП)

1. У межах складання ВРП виробничим методом визначаються випуск в основних та ринкових цінах (Р.1), ПС (Р.2), ВДВ (В.1g) за секціями КВЕД та податки на продукти (D.21) за виключенням субсидій на продукти (D.31) у цілому по регіонах (додаток 3), де:

1) підсумок випуску в основних цінах, ПС і ВДВ за секціями КВЕД регіону дорівнює відповідним показникам економіки регіону;

2) складові ВРП розраховуються у фактичних цінах та постійних цінах попереднього року, які дозволяють обчислити індекси фізичного обсягу;

3) підсумок ВРП регіонів дорівнює ВВП по Україні.

2. Більш детально показники рахунку виробництва, визначення термінів та методи їх обчислення наведені в Методологічних положеннях розрахунку валового регіонального продукту [13] та Методологічних положеннях розрахунку валового внутрішнього продукту [12].

3. Визначення доходів та витрат населення

1. За результатами складання доходів та витрат населення по регіонах визначаються поточні рахунки й рахунки нагромадження для сектору домашніх господарств у фактичних цінах, показники яких наведені в таблиці "Доходи та витрати населення" (додаток 3).

2. Дані розрахунку збалансовані. Сума доходів населення дорівнює сумі їх витрат і заощаджень.

3. На основі показників доходів і витрат населення визначається наявний дохід (В.6п).

Наявний дохід регіону обчислюється за формулою:

$$B.6n (\text{регіону}) = (D.11 (S.1+S.2) + B.2n, B.3n + D.4r + D.62 + D.7r + D.63) - (D.63 + D.4p + D.5 + D.7p + D.8), \quad (1)$$

де $D.11r (S.1+S.2)$ – заробітна плата, одержана;

$B.2n, B.3n$ – прибуток та змішаний дохід;

$D.4r$ – дохід від власності, одержаний;

$D.62$ – соціальні допомоги;

$D.7r$ – інші поточні трансферти, одержані;

$D.63$ – соціальні трансферти в натурі;

$D.4p$ – дохід від власності, сплачений;

$D.5$ – поточні податки на доходи, майно тощо;

$D.7p$ – інші поточні трансферти, сплачені.

4. Реальний наявний дохід обчислюється з використанням індексу споживчих цін за формулою:

$$I_{r.B.6n_{q_{t/t-1}}} = \frac{B.6n_t}{CPI_{p_{t/t-1}} \times B.6n_{t-1}} \times 100, \quad (2)$$

де $I_{r.B.6n_{q_{t/t-1}}}$ – реальний наявний дохід, %;

$B.6n_t$ – наявний дохід звітного року у фактичних цінах;

$B.6n_{t-1}$ – наявний дохід попереднього року у фактичних цінах;

$CPI_{p_{t/t-1}}$ – індекс споживчих цін до попереднього року.

5. Наявний дохід та витрати на одну особу розраховуються шляхом ділення наявного доходу у фактичних цінах на середньорічну чисельність наявного населення.

6. Правила регіоналізації доходів та витрат населення:

1) розрахунки доходів та витрат населення ґрунтуються на операціях інституційних одиниць, які здійснюють свою діяльність на території регіону;

2) для досягнення повноти даних результати регіональних розрахунків зіставляються з даними доходів та витрат населення по Україні ДСС "Річні національні рахунки" і визначається обсяг дорахунку показників.

7. Розподіл за регіонами показників, дані яких наявні лише в цілому по Україні, здійснюється пропорційно структурі показників ДСС і адміністративних даних:

1) інформація платіжного балансу, доходів і витрат НБУ, кредитної

спілки та страховика розподіляються по регіонах відповідно до даних про кількість штатних працівників ДСС "Обстеження підприємств з питань статистики праці" і кількість робочої сили ДСС "Обстеження робочої сили";

2) виграші по лотерейних квитках, що є складовою показника "Дохід від власності, одержаний", витрати на здійснення статутної діяльності політичної партії та чиста оплата послуг за кордоном, що є складовими показника "Соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти", розподіляються відповідно до даних про кількість робочої сили ДСС "Обстеження робочої сили";

3) витрати на оплату послуг, наданих громадянам, що є складовою показника "Придбання товарів та послуг", розподіляються відповідно до даних щодо фонду оплати праці штатних працівників ДСС "Обстеження підприємств з питань статистики праці";

4) послуги релігійних організацій, що є складовою показника "Соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти", розподіляються відповідно до даних про кількість служителів релігійних культів Міністерства культури та інформаційної політики України;

5) УОПФП, що є складовою показника "Придбання товарів та послуг", розподіляються відповідно до даних НБУ про кредити та депозити домашніх господарств.

8. Більш детальна інформація щодо обчислення показників доходів та витрат населення описана в розділах VI, VII Методологічних положень з організації державних статистичних спостережень "Річні національні рахунки" [11].

4. Формування окремих складових ВРП

1. У межах складання доходів і витрат населення розраховуються кінцеві споживчі витрати домашніх господарств і ВНОК домашніх господарств як окремі складові регіональних рахунків:

1) кінцеві споживчі витрати (P.3) складаються з кінцевих споживчих витрат секторів ДГ (S.14), НКООДГ (S.15) та ЗДУ (S.13), останні також діляться на індивідуальні (P31) та колективні (P32);

2) індивідуальні кінцеві споживчі послуги секторів ДГ, НКОДГ і ЗДУ визначаються як фактичне індивідуальне кінцеве споживання ДГ;

3) колективні кінцеві споживчі послуги сектору ЗДУ визначаються як фактичне колективне кінцеве споживання;

4) ВНОК домашніх господарств Р.51g (S.14) уключає придбання виробниками-резидентами, за вирахуванням вибуття основних засобів домашніх господарств;

5) вищезазначені показники розраховуються у фактичних цінах.

2. Складовою ВРП методом доходів є показник оплати праці найманих працівників (D.1).

3. Складовою ВРП за категоріями кінцевого використання є показник ВНОК (D.1).

4. Розрахунки оплати праці найманих працівників і ВНОК проводяться у фактичних цінах за секціями КВЕД, де підсумок показників регіонів дорівнює їх сумі по Україні.

5. Більш детальна інформація щодо визначення та розрахунку кінцевих споживчих витрат, оплати праці найманих працівників і ВНОК наведена в розділі II "Методологічних положень з організації державного статистичного спостереження "Річні національні рахунки" [11] та розділі V "Методологічних положень розрахунку ВВП" [12].

VI. Статистичні методи уникнення розкриття конфіденційної статистичної інформації статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється згідно з міжнародними вимогами до правил конфіденційності статистичних даних відповідно до статей 20-26 Регламенту (ЄС) № 223/2009 Європейського Парламенту та Ради від 11 березня 2009 року щодо європейської статистики [10], а також відповідно до вимог статей 24, 25, 29, 30, 31 Закону України "Про офіційну статистику" [1], статей 18, 21 Закону України "Про інформацію" [2], статей 6, 7 Закону України "Про доступ до публічної інформації" [4], статей 5, 6, 7, 24 Закону України "Про захист персональних даних" [5].

Також забезпечення статистичної конфіденційності проведення статистичного спостереження відбувається з урахуванням основних принципів і статистичних методів, визначених пунктом 1 підрозділу 2 розділу IV Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики [6].

2. При проведенні ДСС здійснюються заходи щодо забезпечення статистичної конфіденційності для:

1) агрегованих статистичних даних інших державних статистичних спостережень;

2) адміністративних даних, наданих органам державної статистики відповідно до угод щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) складових показників системи розрахунків, які містять зазначені вище дані.

3. Під час проведення ДСС реалізуються такі заходи щодо забезпечення конфіденційності статистичної інформації:

1) забезпечення конфіденційності адміністративних даних та використання їх виключно для статистичних цілей;

2) надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам у зведеному знеособленому вигляді;

3) нерозповсюдження статистичної інформації, яка була отримана в ході проведення ДСС, включаючи адміністративну та отриману із зовнішніх джерел, якщо є загроза розкриття первинних даних.

VII. Поширення результатів статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про офіційну статистику" статистична інформація, отримана за результатами ДСС поширюється у зведеному знеособленому вигляді.

2. Із метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами ДСС оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) та вебсайтах його територіальних органів (www.ukrstat.gov.ua/work/region.html) у відповідних статистичних продуктах (експрес-випуски, статистична інформація, статистичні публікації тощо).

Інформація, що оприлюднюється на вебсайтах ТОД, узгоджена з інформацією, що оприлюднює Держстат.

Оприлюднення результатів ДСС проводять у два етапи.

На першому етапі оприлюднюють попередні дані:

індексів фізичного обсягу ВРП – через шість місяців після звітного періоду;

доходів та витрат населення – через чотири місяці після звітного періоду.

На другому етапі оприлюднюють остаточні річні дані:

доходів та витрат населення – через 12 місяців після звітного періоду;

ВРП, індексів фізичного обсягу ВРП – через 15 місяців після звітного

періоду, а також дані щодо

ВНОК та оплата праці найманих працівників – через 18 місяців після звітного періоду починаючи із 2023 року, у цілому по регіонах України та із 2024 року – за ВЕД через 21 місяць після звітного періоду.

Терміни оприлюднення показників та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, зазначаються у плані державних статистичних спостережень на відповідний рік.

3. Крім того, інформацію за результатами ДСС також Держстат надає:

1) за запитами користувачів статистичної інформації в порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

2) відповідно до угод щодо взаємообміну інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) міжнародним організаціям у межах виконання міжнародних зобов'язань України, а також статистичним службам інших країн за їхніми запитами.

VIII. Перегляд статистичної інформації статистичного спостереження

1. За підсумками ДСС "Річні національні рахунки" передбачається запланований (регулярний та спеціальний) перегляд статистичної інформації щодо індексів фізичного обсягу ВРП, визначених Методологічними положеннями розрахунку валового регіонального продукту [13], та показників доходів і витрат населення, наведених у підрозділах 2 та 3 розділу V цих Методологічних положень. Регулярний перегляд зумовлений появою нової більш повної інформації, що була недоступна на час формування статистичних показників. Перегляд здійснюється за останній звітний рік.

2. Спеціальний перегляд статистичної інформації здійснюється в разі зміни нормативно-правової бази, його методології (зокрема зміни еталонного/базисного року) та/або класифікації, що використовується для формування розподілу показників ДСС за КВЕД [16], КІСЕ [17], угруповань для публікації регіональних рахунків.

3. Запланований перегляд статистичної інформації здійснюється в терміни, зазначені в плані ДСС на відповідний рік.

4. Крім того, може здійснюватися незапланований перегляд, який є наслідком непередбачуваних подій, зокрема уточненням даних інших ДСС і адміністративної інформації.

5. Користувачі статистичної інформації попередньо інформуються про дату і/або час регулярного перегляду статистичної інформації, а також про деталізацію перегляду; про спеціальний перегляд ДСС користувачам статистичної інформації повідомляють не пізніше як за пів року; про незапланований перегляд – як тільки виникає потреба в ньому. Повідомлення здійснюється шляхом оприлюднення на офіційному вебсайті Держстату відповідного оголошення.

6. Переглянута статистична інформація оприлюднюється разом із черговим оприлюдненням відповідної статистичної інформації за підсумками ДСС, згідно із календарем оприлюднення інформації та з відповідними поясненнями.

ІХ. Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)

1. Унаслідок дії положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни", яким передбачено, що фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи [3], отримання зведених даних за цим ДСС, зокрема від статистичної звітності та адміністративних даних, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, у повному обсязі не є можливим.

2. Через відсутність даних з усіх джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, а також з альтернативних, може не бути можливості здійснити оцінку показників, наведених у додатку 1 до цих Методологічних положень.

У випадку отримання даних у неповному обсязі (відсутності окремих показників або їхніх розрізів) та/або відсутності даних хоча б за одним із джерел, наведених у розділі IV цих Методологічних положень, оцінка

показників, наведених у додатку 1 цих Методологічних положень не здійснюється.

3. Строки виконання окремих процесів статистичного виробництва повинні визначатися з урахуванням положень підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни".

4. У період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення статистична інформація може не поширюватися, зважаючи на відсутність звітів та будь-яких інших документів, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства, від респондентів згідно з положеннями підпункту 1 пункту 1 Закону України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни". Про зазначене користувачам повідомляють додатково шляхом оприлюднення відповідного оголошення на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) та вебсайтах його територіальних органів (www.ukrstat.gov.ua/work/region.html), надання усних чи письмових роз'яснень, наведення пояснень (приміток) у статистичних продуктах тощо.

Директор департаменту
статистики національних рахунків
Держстату

Ірина НІКІТІНА

Додаток 1
до Методологічних положень
(підрозділ 4 розділу II)

Показники, що поширюються за результатами ДСС "Регіональні рахунки"

Код показника	Найменування показника	Періодичність	Розпорядник	Територіальний розріз	Інші розрізи
В.1*g	ВРП (номінальний ВРП), індекс фізичного обсягу ВРП (реальний ВРП) (попередні, остаточні дані)	Річна	Держстат	Регіони	-
	ВРП у розрахунку на одну особу, індекси фізичного обсягу ВРП у розрахунку на одну особу				
	ВРП у розрахунку на одного зайнятого				
Р.1	Випуск, індекси фізичного обсягу випуску	Річна	Держстат	Регіони	За секціями КВЕД
В.1g	Валова додана вартість, індекси фізичного обсягу ВДВ (попередні, остаточні дані)	Річна	Держстат	Регіони	За секціями КВЕД
D.21- D.31	Податки на продукти за виключенням субсидій на продукти, індекси фізичного обсягу податків на продукти за виключенням субсидій на продукти	Річна	Держстат	Регіони	-
D.1	Оплата праці найманих працівників ¹	Річна	Держстат	Регіони	За секціями КВЕД
Р.51g	Валове нагромадження основного капіталу ¹	Річна	Держстат	Регіони	За секціями КВЕД
	Доходи населення	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
D.11r	Заробітна плата	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
В.2n, В.3n	Прибуток та змішаний дохід	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14

Продовження додатка 1

D.4г	Дохід від власності, одержаний	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
D.62, D.63, D.7г	Соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
D.62	Соціальні допомоги	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
D.63	Соціальні трансферти в натурі	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
	Придбання товарів та послуг	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
D.4р	Дохід від власності, сплачений	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
D.5, D.7р	Поточні податки на доходи, майно та інші сплачені поточні трансферти	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
D.5	Поточні податки на доходи, майно тощо	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
D.61	Внески на соціальне страхування	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
	Нагромадження нефінансових активів	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
BF.90	Приріст фінансових активів	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
	Витрати населення	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
B.6п	Наявний дохід населення (у фактичних цінах)	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
	Реальний наявний дохід населення	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
	Наявний дохід населення у розрахунку на одну особу	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки Домашні господарства
	Витрати населення у розрахунку на одну особу	Річна	Держстат	Регіони	S14

Продовження додатка 1

	Індекс фізичного обсягу реального наявного доходу	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
	Зміна обсягів доходів та витрат населення	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14
P.3	Кінцеві споживчі витрати	Річна	Держстат	Регіони	За категоріями кінцевого використання
P.3 (S14)	Кінцеві споживчі витрати сектору домашніх господарств	Річна	Держстат	Регіони	За категоріями кінцевого використання
P.3 (S15)	Кінцеві споживчі витрати сектору некомерційних організацій, що обслуговують домашні господарства	Річна	Держстат	Регіони	За категоріями кінцевого використання
P.31	Індивідуальні кінцеві споживчі витрати сектору загального державного управління	Річна	Держстат	Регіони	За категоріями кінцевого використання
P.32	Колективні кінцеві споживчі витрати сектору загального державного управління	Річна	Держстат	Регіони	За категоріями кінцевого використання
P.51 g (S14)	Валове нагромадження основного капіталу домашніх господарств	Річна	Держстат	Регіони	За інституційним сектором економіки S14

¹ Розрахунок заплановано із 2023 року в цілому по регіонах України, та починаючи із 2024 року, – за секціями КВЕД відповідно до Програми розвитку державної статистики до 2023 року.

Додаток 2
до Методологічних положень
(підрозділ 5 розділу IV)

**Джерела інформації для проведення розрахунків показників
регіональних рахунків**

I. Державні статистичні спостереження

Назва ДСС, форми звітності ДСС	Інформація, що використовується
1.01.01.02 "Чисельність та природний рух населення"	Середня чисельність наявного населення
1.02.01.01 "Обстеження робочої сили"	Робоча сила, зайняте населення
1.02.02.01 "Обстеження підприємств із питань статистики праці" ф. № 1-ПВ (квартальна) "Звіт із праці"	Фонд оплати праці, основної, додаткової та середньомісячної заробітної плати штатних працівників, наданої матеріальної допомоги та соціальних пільг; середньооблікова кількість штатних працівників; фонд оплати праці штатних працівників за видами економічної діяльності по регіонам
1.05.00.01 "Обстеження умов життя домогосподарств"	Грошові витрати домогосподарств
2.02.01.01 "Річні національні рахунки"	Випуск, ПС, ВДВ, податки та субсидії на продукти у фактичних цінах та у постійних цінах, оплата праці найманих працівників та капітальні інвестиції у фактичних цінах за ВЕД, що наведені у I частині додатка 1 Методологічних положень "Розрахунку валового регіонального продукту", доходи та витрати населення та окремі показники ВРП за витратами
2.02.02.01 "Квартальні національні рахунки" (сума за I-IV квартали)	Індекс фізичного обсягу ВВП та ВДВ за ВЕД, що наведені у I частині додатка 1 Методологічних положень "Розрахунку валового регіонального продукту"
2.03.01.01 "Структурні зміни в економіці України та її регіонів" ф. № 1-підприємництво (річна) "Структурне обстеження підприємства" ф. № 2-підприємництво (річна) "Структурне обстеження підприємства"	Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг); вартість продукції (робіт, послуг) власного виробництва для внутрішніх потреб підприємства; вартість товарів та послуг, придбаних для перепродажу; виробничі запаси (сировина, основні й допоміжні матеріали, комплектуючі вироби та інші матеріальні цінності, уключаючи малоцінні та швидкозношувані предмети); запаси незавершеного виробництва, готової продукції, товарів та послуг для

Продовження додатка 2

Назва ДСС, форми звітності ДСС	Інформація, що використовується
	перепродажу; податки, збори, субсидії та дотації на виробництво; податки та збори, пов'язані з обсягом реалізованої продукції; матеріальні витрати і витрати на оплату послуг, використаних у виробництві продукції (товарів, послуг), у тому числі за видами продукції (включаючи послуги); середня кількість працівників, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, тощо; річні податкові дані, сума одержаного валового доходу фізичних осіб-підприємців;
2.03.02.01 "Показники економічної діяльності підприємств сфери нефінансових послуг"	Обсяг реалізованих послуг населенню
2.03.03.02 "Продаж і запаси товарів у торговій мережі" ф. № 3-торг (квартальна) "Звіт про продаж і запаси товарів у торговій мережі"	Індекси фізичного обсягу обороту оптової та роздрібною торгівлі; оптовий та роздрібний товарооборот юридичних осіб-підприємців; роздрібний товарооборот фізичних осіб-підприємців
2.03.03.06 "Продаж і запаси товарів (продукції) в оптовій торгівлі" ф. 1-опт (квартальна) "Звіт про продаж і запаси товарів (продукції) в оптовій торгівлі"	
2.03.04.01 Капітальні інвестиції ф. № 2-інвестиції (квартальна) "Звіт про капітальні інвестиції"	Обсяг капітальних інвестицій освоєних за звітний період, витрати на придбання та створення нових активів, витрати на створення нових активів власними силами, витрати на капітальний ремонт
2.03.07.07 "Рибогосподарська діяльність" ф. № 1-риба (річна) "Звіт про добування водних біоресурсів"	Обсяг добутих водних біоресурсів
2.03.07.21 "Лісогосподарська діяльність"	Темпи зростання/зниження заготівель деревини

Продовження додатка 2

Назва ДСС, форми звітності ДСС	Інформація, що використовується
2.03.07.24 "Економічні рахунки сільського господарства"	Випуск, ПС, ВДВ у фактичних та у постійних цінах; індекси цін реалізованої сільськогосподарської продукції; обсяг сільськогосподарської продукції фізичних осіб від сільськогосподарської діяльності; витрати, пов'язані з сільськогосподарським виробництвом; витрати по закладці і догляду за молодими багаторічними насадженнями в господарствах населення; доходи населення від власності на землю; приріст вартості худоби основного стада; приріст (зменшення) матеріальних оборотних коштів; вартість споживання продукції власного виробництва; вартість споживання сільськогосподарської продукції, одержаної в рахунок оплати праці
2.03.09.02 "Показники короткотермінової статистики виробництва промислової продукції за видами" ф. № 1-П (місячна) "Звіт про виробництво промислової продукції за видами"	Індекси промислової продукції
2.03.10.02 "Економічні показники короткотермінової статистики будівництва"	Індекси будівельної продукції
2.03.11.02 "Діяльність підприємств наземного транспорту"	Вантажообіг та пасажирообіг автомобільного транспорту
2.03.11.05 "Діяльність підприємств водного транспорту"	Вантажообіг та пасажирообіг водного транспорту
2.03.11.07 "Діяльність підприємств авіаційного транспорту"	Вантажообіг та пасажирообіг авіаційного транспорту
2.06.01.01 "Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)"	Індекси споживчих цін на товари та послуги

II. Адміністративні дані

Постачальники інформації	Інформація, що використовується
Міністерство культури та інформаційної політики України	Кількість служителів релігійних культів
Національний банк України (2.03.13.01 "Грошово-кредитна та фінансова статистика")	Доходи та витрати банків України; процентні доходи та витрати депозитних корпорацій; відомості про випуск (вилучення) готівки поза каси банків (емісійного результату) в розрізі регіонів; відомості про обсяги переказів фізичних осіб в іноземній валюті; інформація щодо касових оборотів за окремими символами; кредити і депозити домашніх господарств; обсяг готівкової іноземної валюти проданої фізичним особам; обсяг готівкової наземної валюти купленої у фізичних осіб; доходи та витрати кредитних спілок України; доходи та витрати ломбардів України; доходи та витрати недержавних пенсійних фондів України; доходи та витрати страховика; відомості щодо вхідного перестраховування зі страхування життя; дані про отримані проценти за кредитами, наданими членами кредитної спілки
Державна казначейська служба України	Доходи, видатки та заборгованість державного та місцевих бюджетів України, бюджетів Автономної Республіки Крим, областей, міст Києва та Севастополя
Державна податкова служба України	Доходи та витрати неприбуткових організацій
Державний центр зайнятості	Доходи та видатки бюджету фонду соціального страхування України на випадок безробіття
Пенсійний фонд України	Доходи та видатки Пенсійного фонду України
Фонд соціального страхування України	Доходи та видатки на забезпечення утримання системи фонду та інші видатки

Додаток 3
до Методологічних положень
(пункт 1 підрозділу 2 розділу V,
пункт 1 підрозділу 3 розділу V)

Таблиця "Доходи та витрати населення"

	№ рядка	Код показників національних рахунків
Доходи – всього	1=2+3+4+5	
Заробітна плата (заробітна плата включаючи оплату праці із-за кордону).	2	D.11r (S.1+S.2)
Прибуток та змішаний дохід	3	B.2n, B3n
Дохід від власності, одержаний	4	D.4r
Соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти	5=6+7+8	
у тому числі:		
соціальні допомоги (соціальні допомоги скориговані на зміну чистої вартості активів ДГ у недержавних пенсійних фондах)	6	D.62+D.8
інші поточні трансферти	7	D.7r
соціальні трансферти в натурі	8	D.63
Витрати та заощадження – всього	9=10+11+12+16+17	
Придбання товарів та послуг (фактичне індивідуальне споживання)	10	P.41
Дохід від власності, сплачений	11	D.4p
Поточні податки на доходи, майно та інші сплачені поточні трансферти	12=13+14+15	
у тому числі:		
поточні податки на доходи, майно тощо	13	D.5
внески на соціальне страхування	14	D.613+D.614 або D.61–D.121– D.122
інші поточні трансферти	15	D.7p
Нагромадження нефінансових активів	16	P.51n+ P.52+ P.53+ NP - D.9r + D.9p
Приріст фінансових активів (чиста вартість фінансових активів)	17=18+19+20+*	BF.90
з них:		
приріст грошових вкладів та заощаджень у цінних паперах	18	F.2+F.3+F.5
заощадження в іноземній валюті	19	
позики, одержані за виключенням погашених (-)	20	F.4
Наявний дохід (наявний дохід населення у фактичних цінах, наявний дохід населення у розрахунку на одну особу, індекс фізичного обсягу реального наявного доходу (реальний наявний дохід))	21=1-8-11-12	B.6n- D.8
Витрати	22=10+11+12	
Витрати у розрахунку на одну особу	23	
Заощадження (приріст)	24=16+17	B.8n

* Інші фінансові активи (F.6+F.7+F.8).

Список використаних джерел

1. Закон України "Про офіційну статистику" від 16 серпня 2022 року № 2524-IX.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2524-20#Text>

2. Закон України "Про інформацію" від 02 жовтня 1992 року № 2657-XII.

URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

3. Закон України "Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни" від 03 березня 2022 року № 2115-IX.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2115-20#Text>

4. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13 січня 2011 року № 2939-VI.

URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>

5. Закон України "Про захист персональних даних" від 01 червня 2010 року № 2297-VI.

URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/2297-17>

6. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики (наказ Держстату від 15 лютого 2017 року № 41.

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

7. Система национальных счетов, 2008. Комиссия Европейских сообществ, МВФ, ОЭСР, ООН, Всемирный банк, Нью-Йорк, 2009.

URL: <http://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/sna2008>.

8. Європейська система національних та регіональних рахунків. – Євростат. – 2010. / The European System of Regional and National Accounts. – Eurostat. 2010. – Regulation (EU) No 549/2013 21 May 2013.

URL: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-02-13-269/EN/KS-02-13-269-EN.PDF

9. Commission Regulation (EU) No 715/2010 of 10 August 2010 amending Council Regulation (EC) No 2223/96 as regards adaptations following the revision of the statistical classification of economic activities NACE Revision 2 and the statistical classification of products by activity (CPA) in national accounts; Commission Implementing Regulation (EU) 2016/2304 of 19 December 2016 on

the modalities, structure, periodicity and assessment indicators of the quality reports on data transmitted pursuant to Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council. OJ L 345, 20.12.2016.

URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content>

10. Regulation (EC) № 223/2009 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2009 on European statistics and repealing Regulation (EC, Euratom) № 1101/2008 of the European Parliament and of the Council on the transmission of data subject to statistical confidentiality to the Statistical Office of the European Communities, Council Regulation (EC) № 322/97 on Community Statistics, and Council Decision 89/382/EEC, Euratom establishing a Committee on the Statistical Programmes of the European Communities.

URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content>

11. Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження "Річні національні рахунки" (наказ Держстату від 09 липня 2020 року № 204).

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

12. Методологічні положення розрахунку валового внутрішнього продукту (наказ Держстату від 17 вересня 2018 року № 187).

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

13. Методологічні положення розрахунку валового регіонального продукту (наказ Держстату від 21 грудня 2018 року № 284).

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

14. Методологічні положення обчислення обсягів економіки, яка безпосередньо не спостерігається (наказ Держкомстату від 31 грудня 2004 року №680).

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

15. Методологічні положення оновленої версії системи національних рахунків 2008 року (наказ Держстату від 17 грудня 2013 року № 398).

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

16. Національний класифікатор "Класифікація видів економічної діяльності" (наказ Держспоживстандарту від 11 жовтня 2010 року № 457 із змінами, внесеними наказом Держспоживстандарту від 29 листопада 2010 року № 530).

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

17. Класифікація інституційних секторів економіки України (Наказ Державної служби статистики України від 03 грудня 2014 року № 378 зі змінами, внесеними наказом Держстату від 25 лютого 2020 року № 85).

URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

18. Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, затверджений наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 26 листопада 2020 року № 290 (в редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 12 січня 2021 року № 3) (зі змінами).

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/main/v0290914-20>